

“Van oude mensen, de dingen die blijven...: kiekjes”

Bèr Beerendonk heeft zijn hele leven in Oisterwijk gewoond. Ik word hartelijk ontvangen in zijn appartement met overal foto's aan de muur. En foto's op de bank! 'Ja, kijk deze foto's staan klaar, die heb ik uitgekozen voor een fotowedstrijd. Ik heb wel eens wat gewonnen. Dat lege ei is naar aanleiding van de opdracht iets te fotograferen met als thema 'Leegte'. En zeg maar 'je'.

Ben je van hier?

Ik ben een paar honderd meter hier vandaan geboren. Hubertus Maria Gerardus Johannes Beerendonk heet ik. Ja, alles erop en eraan, mijn naam! Maar ze noemen me gewoon Bèr. We waren met een gezin van 9 kinderen, tien eigenlijk, er is er eentje met een paar maanden gestorven. Drie meisjes, zes jongens. Ik ben heel vroeg wees geworden. Ik was zes toen mijn vader stierf.

Wat jong.

Ja, ik was toen heel erg jong. Ik was de op één na

jongste. Mijn vader was ook nog maar 47. Hij had een bloedvergiftiging opgelopen, en dat ging toen heel anders. Nu zijn er veel betere ziekenhuizen, desnoods krijg je ander bloed, en klaar is Kees. Maar dat was er in die tijd nog niet.

Ik weet nog goed, ik ben toen bij hem geweest om afscheid te nemen. In het ziekenhuis. Daar lag hij bijna een week. En daar vertelden ze dat het helemaal verkeerd ging. Op een gegeven moment moest ik komen naar het ziekenhuis, op zondag. Priester erbij, hij was heel gelovig.

Je was zes, maar kon je begrijpen wat er aan de hand was?

Nou, niet goed. Kijk, het was toen heel anders dan nu. Ik kan er een heel boek over schrijven. Over doodgaan werd niet gesproken. Dat zat toen helemaal in het taboe-hoekje. Maar ik begreep wat er aan de hand was. Je voelde natuurlijk die spanningen die er waren, je zag het verdriet.

Ook de begrafenis weet ik nog heel goed. Ik was zes jaar. Ik stond steeds te huilen. Toen kwam er een oom van mij. Dit zijn van die dingen die blijven je bij hè. Hij zei: 'Bèr, waarom sta je te huilen? Dat is nergens voor nodig. Ga maar spelen. En dat is me altijd bij gebleven, altijd. Ik heb het nog honderden keren naverteld. Dat hij zei dat ik niet hoefde te huilen.

Hielp dat of vond je dat juist erg?

Nee, nee, nee, op dat moment kon het nog wel, maar later dacht ik: waarom mocht ik niet huilen?

Terwijl, het was een goede reden om te huilen.

Ja. Ik weet nog maar weinig van mijn vader, maar er zijn wel een paar dingen die ik me kan herinneren. Ik weet nog heel goed, we waren net uit de oorlog, ik was een jaar of 5 en mijn vader ging naar de stortplaats, waar veel neergestorte vliegtuigen lagen en hij ging koper en oud ijzer zoeken met mij. En toen had hij koper gevonden. Van die stukken die blonken. Een soort brons was dat geloof ik. We hadden het meegenomen. Maar ik ben het kwijtgeraakt. Oe. En hij had grote handen hè.

“Ik probeer plezier in de dingen te houden. En dat fotograferen. Dat helpt.”

Hij sloeg?

Nee, niet toen. Maar wel mijn oudere broers, dat was toen normaal. Als je een stuk of 6, 7 van die kinderen groot moet brengen, dat is nogal wat.

Ja, ja, zeker. En was hij, van wat je je herinnert, een goede vader?

Ja, ja. Ik kan me nog goed herinneren, met die storm in 1953, wij waren met mijn vader op weg naar de kerk, hij was een bulk van een man, 2 meter lang, vrij fors, en hij liep gewoon zo tegen die wind in. En we hielden elkaars hand vast want we waaiden zowat van de grond af. Toen hebben we de kerk niet gehaald. Terwijl we altijd gingen.

En toen je vader er niet meer was, toen moest je moeder alleen verder. Hoe deed ze dat?

Ik was zes, maar mijn oudste broer zat al tegen de twintig jaar aan. Mijn moeder redde zich. Er waren er al een paar die al werkten. Die brachten het geld binnen. Nu kunnen kinderen allemaal zo lang mogelijk leren, maar dat was toen lastig, zonder vader.

Ja, dat begrijp ik.

En ik weet nog dat mijn moeder is gestorven, toen was ik een jaar of 13. Dat was dáár, als ik hier uit het raam kijk. Aan de overkant. Het was toen een gasthuis, met

allemaal barakken. Mijn moeder had kanker, een jaar lang. Ze was ook 47.

En toen was je wees, al heel jong.

Ja, en de anderen zijn ook allemaal jong gestorven. Ik heb 2 broers die ook oud geworden zijn. De ene was tachtig en stierf aan longkanker en de ander vijftenzestig, ook kanker. Bij ons zit kanker in de familie, er zijn er drie aan darmkanker overleden.

Allemaal darmkanker?

Allemaal darmkanker. Ik had het ook, maar ik ben behandeld en word nog steeds twee keer per jaar gecontroleerd. Op een gegeven moment stierf de derde aan darmkanker, ik was erbij, en toen kwam de hoofdbroeder, en ik zei: 'Dit is nummer drie, wanneer ben ik aan de beurt? Toen heb ik bloed laten prikken bij de huisarts en ben geopereerd. Dat is nu 35 jaar geleden.

Zo zeg, dus bij jou was het ook raak?

Ja, ik vertelde mijn broers dat ze zich ook moesten laten onderzoeken, twee wilden niet. Eentje heeft het toch laten doen toen hij veel ouder was. Bij hem werden tientallen tumoren gevonden, de ander heeft het nog steeds niet laten onderzoeken. Hij zegt: 'Als ik ziek ben merk ik het dan wel.'

Ik word elke 6 maanden gecontroleerd. En bij zo'n controle, een week voor mijn verjaardag, vroegen ze ons na het onderzoek de week erop terug te komen. Toen wist ik wel wat er aan de hand was.

Ja natuurlijk.

Ik ben op mijn verjaardag naar het ziekenhuis gegaan voor de uitslag. De dokter kwam binnen en vertelde dat ik het had. En toen liep hij weg. Ik heb hem later hem aangesproken! Ik vertelde hem dat ik het niet leuk vond dat hij me een hand gaf, de uitslag meedeelde en daarna gewoon wegging. Ik was wel een beetje boos.

En wat zei hij?

Sorry, ik zal het niet meer doen.

En meende hij dat?

Ja, dat weet ik niet, haha.

Nog even terug, als ik het goed begrijp had je al heel jong geen vader en moeder meer. Waar ging je wonen?

Mijn oudste broer ging toen gauw vroeg trouwen zodat hij een huis kon krijgen en ik met nog twee broers bij hem in huis konden wonen.

Hoe was dat?

Ja vreemd. Ik kan me er weinig van herinneren, ik denk dat ik dat verdrongen heb. Ik ging wel naar school. Ik kon goed leren maar we hadden een voogd. En die voogd, van de voogdij, wilde dat ik ging werken. Ik werd op een maandag veertien en die maandag begon ik met werken. Op de textielfabriek. Ik had meer kunnen leren... Daarna had ik 12 ambachten en dertien ongelukken. In de garage als pompbediende, op de steenfabriek, in de bouw.

Ja je bent gespierd.

Nou, dat is tegenwoordig spek hoor, haha. Ik heb in de isolatie gewerkt, in de reclame. Daar was ik vrij man, als verspreider, en ik moest de bezorgers aansturen. Die kliepten weleens wat in de sloot en dan moest ik die winkeliers onder ogen komen en uitleggen dat die bezorgers heus wel bezorgd hadden hahaha.

Was er iemand in jouw leven?

Ik ben getrouwd geweest. Mijn vrouw is bijna negen jaar geleden overleden.

Wat veel verlies in jouw leven.

Ja dat zeg ik. Ik kan er een boek over schrijven. O jazeker. Ook nog twee kinderen van mijn zus gingen dood, ook al darmkanker. In de hele familie. Mijn

Ik heb alles gefotografeerd, gezinnen, sport, architectuur.

dochter van tweeënveertig heeft ook al een stoma.

Je hebt teveel mensen verloren. Huil je nog?

Ik huil regelmatig. Ik werk bijvoorbeeld nog, bij de eierboer, ik sorteer eieren. Als ik dan ergens aan denk tijdens het werk kan ik zo in huilen uitbarsten.

Dus die oom heeft die tranen niet weten te stoppen.

Gelukkig.

O nee. Als ze komen dan komen ze. En ik ga gewoon door met leven!

Hoe kwam de fotografie nu in je leven?

Toen ik voor het eerst uit het ziekenhuis kwam ben ik begonnen met schilderen. En ik ben begonnen met filmen voor de geboorte van mijn dochter. Want mijn eerste kind is doodgeboren.

O nee, ook dat nog. Nog zo'n groot verlies.

Ja. Een zoon. Hij werd meteen weggehaald. Daar heb ik wel spijt van. We hadden hem kunnen vasthouden, een naam geven. Maar niks hoor, meteen weg. Toen mijn vrouw weer in verwachting was ben ik gaan filmen! Super 8. Van alles gefilmd maar vooral mijn dochter, meteen vanaf haar geboorte, tot haar zestiende, heel veel! Vakantiekiekjes, speciale momenten, alles. Toen heb ik een goede camera van mijn broer overgenomen en begon ik met fotograferen, alles dat los en vast zat. Als ik een tak zag fotografeerde ik die al. Vastleggen.

Biljartclub Joanna uit Goes kampioen!

Toen ben ik naar een fotoclub gegaan en heb verder alles zelf geleerd, bewerken, printen, snijden, alles. En toen ik hier kwam wonen, na mijn vrouws overlijden heb ik hier een fotostudio gebouwd.

En hoe kwam je op het idee voor de serie die achter je hangt?

(aan de muur hangt een serie portretten van jonge mannen, veelal theatraal gekleed)

Ik heb alles gefotografeerd, gezinnen, sport, architectuur. Ik wilde iets anders dan anders. En ik was eens aan het googelen en toen zag ik een man met tattoos en ik wist: dat wil ik fotograferen.

Heb je zelf ook tatoeages?

Ik niet. Ik vind ze lelijk! (hij lacht) Wel mooi om te fotograferen. Eerst heb ik mensen gevraagd. En na een tijdje gingen mensen zich zelf melden. Deze jongen hier heeft ook littekens zie je dat? Het was voor hem therapie zich te laten fotograferen.

Deze serie heeft ook iets homo-erotisch, als ik dat mag zeggen..

Jazeker, dit zijn allemaal homo's. Mijn foto's worden ook heel veel gedeeld op Facebook. Ik ben zelf heteroseksueel maar ik fotografeer iedereen. Jong en oud mooi en lelijk. Kijk hier een hele serie meisjes in een fabriek.

Word je wel eens betaald voor jouw foto's want ze zien er professioneel uit.

Welnee, dat wil ik niet. Ik vind het leuk.

Heb je jouw vrouw ook veel gefotografeerd?

Nee als mijn vrouw zag dat ik een foto ging maken dook ze weg. Ik heb vlak voor ze stierf nog wel mooie foto's gemaakt van haar en onze kleinzoon op Tholen.

Dus die zijn er nog.

Nee. Pech met mijn computer. Foto's weg.

O nee.

Het leven gaat door. Ik kan wel eens mopperen en tieren maar ik ga door. Ik probeer plezier in de dingen te houden. En dat fotograferen. Dat helpt.

Wat wil je nog heel graag fotograferen?

Oude gebouwen. Van binnen. Daar hou ik van.

Op 16 juni is de kampioensprijs en wisselbeker 2013 – 2014 libre uitgereikt aan de biljartclub Joanna uit Goes. Dit werd

gedaan door de voorzitter van de Biljartcombinatie. De Onderlinge Goese Biljartcompetitie wordt gespeeld tegen biljartverenigingen uit de omgeving. Deze is speciaal bedoeld voor spelers vanaf 65 jaar. Bij Joanna is de oudste speler 85.

“Onze biljartclub bestaat uit 11 mannen en 1 vrouw vertelt de enige vrouw van de club Gré Visser. Aan de competitie konden 6 spelers deelnemen. Als er niet genoeg deelnemers zijn, dan wordt het aangevuld met buurtspelers. We bestaan al 18 jaar.” Elke dinsdagmiddag spelen de leden van Joanna tegen elkaar. Elke donderdagmiddag spelen ze tegen een andere club en elke keer weer op een andere locatie. “Van alle clubs uit Goes en omstreken hebben we gewonnen en zijn hier erg blij om”, vertelt ze enthousiast. “We hebben het ook erg gezellig onder elkaar. De band die we hebben is heel leuk en gaat altijd gepaard met een lolletje en een grapje tussendoor. Nu is de vakantieperiode. Vanaf 19 augustus starten we weer met trainen en in september start de volgende competitie. Op naar de volgende beker!”